

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: N. Șova)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Iulia Sîrcu
Maria Ghervas
Luiza Gafton
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Biroul vamal Centru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Paviramus” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative și restituirea sumelor achitate suplimentar,

împotriva deciziei din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Biroul vamal Centru și a fost menținută hotărârea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 11 ianuarie 2016, SRL „Paviramus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative și restituirea sumei achitate suplimentar.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în perioada 26 noiembrie 2015 – 13 decembrie 2015 a prezentat spre vămuire Biroului vamal Chișinău marfă (produse de horticultură) conform declarațiilor vamale nr. 20761 din 26 noiembrie 2015, nr. 21711 din 09 decembrie 2015, nr. 21971 din 12 decembrie 2015 și nr.21999 din 13 decembrie 2015, valoarea în vamă fiind determinată conform metodei nr. 1 (în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit) prevăzută la art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal.

A menționat că, în rezultatul verificării corectitudinii determinării de către declarant a valorii în vamă, Biroul vamal Chișinău a concluzionat că, aceasta a fost determinată incorect, astfel, a întocmit actele de inspecție aferente acestor declarații vamale, majorând valoarea mărfii importate, cu obligarea modificării declarațiilor depuse în varianta inițială și încasând suplimentar suma de 53468,11 lei, în baza art. 8 alin. (3) și art. 17 ale Legii cu privire la tariful vamal.

A susținut că, conform pct. 13 din Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002, a prezentat pârâtului toate actele de însoțire ale mărfurilor ce atestă corectitudinea determinării valorii în vamă și, anume, contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el, factura (invoice), documentele bancare de plată, documentele de transport, care au însoțit marfa, contractul (comanda) de acordare a serviciilor de transportare, factura de expediție, polița sau contractul de asigurare a mărfurilor.

A considerat că, acte prezentate atestă corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii, însă Biroul vamal Chișinău a ignorat prevederile legale și a întocmit

actele de inspecție, cu obligarea de a majora valoarea în vamă și de a achita suplimentar suma de 53468,11 lei.

A relevat că, organul vamal a obligat modificarea declarației vamale în detaliu, invocând faptul nerespectării pct. 13, 14 și 15 din Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002 și a art. 8 alin. (3) al Legii cu privire la tariful vamal, determinând valoarea în vamă prin utilizarea directă a metodei de rezervă.

A afirmat că, acțiunile pârâtului sunt ilegale, deoarece pe parcursul procesului de vămuire a mărfii au fost prezentate toate documentele prevăzute de Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002, care confirmă valoarea în vamă a mărfii importate. Prin urmare, organul vamal fără temei a concluzionat că, valoarea mărfii este diminuată, invocând neprezentarea documentelor stabilite în pct. 13 și 14 ale Hotărârii Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002.

A invocat că, conform art. 17 alin. (1) al Legii cu privire la tariful vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată de către declarant prin aplicarea consecutivă a metodelor specificate la art. 11, 12, 13, 15 și 16 sau autoritatea vamală consideră întemeiat că aceste metode nu pot fi utilizate, valoarea în vamă a mărfii se determină prin metoda de rezervă, prin mijloace rezonabile compatibile cu prevederile prezentei legi, cu principiile generale ale acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte și pe baza datelor disponibile.

În acest sens, a relatat că, organul vamal nu a aplicat metodele prevăzute de art. 12, 13, 15 și 16 din Legea cu privire la tariful vamal, aplicând direct metoda 6 de determinare a valorii în vamă a mărfurilor - metoda de rezervă.

A declarat că, a depus la Biroul vamal Chișinău cereri prealabile, prin care a solicitat anularea actelor de inspecție emise la declarațiile vamale, modificarea declarațiilor vamale și restituirea sumelor achitate suplimentar, însă prin răspunsurile nr. 10541 din 10 decembrie 2015 și nr. 10835 din 12 decembrie 2015 acestea au fost respinse din motiv că, urmau a fi depuse la Serviciul Vamal.

A solicitat anularea actelor de inspecție întocmite de către Biroul vamal Chișinău la declarațiile vamale nr. 20761 din 26 noiembrie 2015, nr. 21711 din 09 decembrie 2015, nr. 21971 din 12 decembrie 2015, nr. 21999 din 13 decembrie 2015, cu anularea declarațiilor vamale menționate în varianta modificată și menținerea declarațiilor vamale în varianta inițială, precum și obligarea Biroului vamal Chișinău de a-i restitui suma încasată suplimentar în mărime de 53468,11 lei.

La data de 14 martie 2016 SRL „Paviramus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative și restituirea sumei achitate suplimentar.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în perioada 29 decembrie 2015 – 23 februarie 2016 a prezentat spre vămuire Biroului vamal Chișinău marfă (produse de horticultură) conform declarațiilor vamale nr. 23210 din 29 decembrie 2015, nr. 23317 din 31 decembrie 2015, nr. 286 din 05 ianuarie 2016, nr. 69 din 6 ianuarie 2016, nr. 342 din 17 ianuarie 2016, nr. 672 din 26 ianuarie 2016, nr. 1016 din 1 februarie 2016, nr. 1261 din 5 februarie 2016, nr. 1311 din 7 februarie 2016, nr. 1314 din 7 februarie 2016, nr. 1319 din 7 februarie 2016, nr. 1362 din 8 februarie 2016, nr. 1411 din 8 februarie 2016, nr. 1279 din 5 februarie 2016, nr. 1668 din 13 februarie 2016, nr. 1981 din 19 februarie 2016, nr. 2220 din 23 februarie 2016, nr. 1528 din 10 februarie 2016, nr. 1612 din 12 februarie 2016, nr. 1636 din 12 februarie 2016, nr. 1717 din 15 februarie 2016, nr. 1971 din 19

februarie 2016, nr. 1838 din 16 februarie 2016, valoarea în vamă a mărfii fiind determinată în conform metodei nr. 1 prevăzută de art. 11 al Legii cu privire la tariful vamal.

A menționat că, în rezultatul verificării corectitudinii determinării de către declarant a valorii în vamă, Biroul vamal Chișinău a concluzionat că, aceasta a fost determinată incorect, astfel, a întocmit actele de inspecție aferente acestor declarații vamale, cu obligarea modificării declarațiilor depuse în varianta inițială, încasând suplimentar suma de 250123,30 de lei, în baza art. 8 alin. (3) și art. 17 ale Legii cu privire la tariful vamal.

A susținut că, conform pct. 13 din Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002, a prezentat pârâtului toate actele de însoțire ale mărfurilor ce atestă corectitudinea determinării valorii în vamă și, anume, contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el, factura (invoice), documentele bancare de plată, documentele de transport, care au însoțit marfa, contractul (comanda) de acordare a serviciilor de transportare sau factura de expediție, polița sau contractul de asigurare a mărfurilor.

A relatat că, actele prezentate atestă corectitudinea determinării valorii în vamă conform metodei 1, însă Biroul vamal Chișinău a ignorat prevederile legale și a întocmit actele de inspecție, cu obligarea de a majora valoarea în vamă și achitarea suplimentară a sumei de 250123,30 de lei, invocând nerespectarea pct.13, 14 și 15 din Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002 și aplicând art. 8 alin. (3) al Legii cu privire la tariful vamal, a determinat de sine stătător valoarea în vamă prin utilizarea directă a metodei de rezervă.

A considerat că, acțiunile Biroului vamal Chișinău sunt ilegale, deoarece pe parcursul procesului de vămuire a mărfii au fost prezentate toate documentele prevăzute de Hotărârea Guvernului RM nominalizată, ce confirmă în mod univoc valoarea în vamă a mărfii importate.

Astfel, a susținut că, organul vamal în mod arbitrar a ajuns la concluzia că, marfa este diminuată, invocând că, nu au fost prezentate documentele prevăzute la pct. 13 și 14 din Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002.

Cu referire la prevederile art. 17 alin. (1) al Legii cu privire la tariful vamal, a invocat că, organul vamal nu a aplicat metodele prevăzute de art. 12, 13, 15 și 16 din Legea cu privire la tariful vamal, dar a aplicat direct metoda 6 de determinare a valorii în vamă a mărfurilor – metoda de rezervă.

A relevat că, a depus la Serviciul Vamal cereri prelabile, prin care a solicitat anularea actelor de inspecție emise la declarațiile vamale, modificarea declarațiilor vamale cu menținerea celor depuse în varianta inițială și restituirea sumei achitate suplimentar, însă prin răspunsurile nr. 28/11-2125 din 12 februarie 2016, 28/11-3446 din 29 februarie 2016, 28/11-3556 din 2 martie 2016 și 28/11-3566 din 2 martie 2016 acestea au fost respinse.

A solicitat anularea actelor de inspecție întocmite de către Biroul vamal Chișinău la declarațiile vamale în detaliu nr. 23210 din 29 decembrie 2015, nr.23317 din 31 decembrie 2015, nr. 286 din 05 ianuarie 2016, nr. 69 din 06 ianuarie 2016, nr. 342 din 17 ianuarie 2016, nr. 672 din 26 ianuarie 2016, nr. 1016 din 1 februarie 2016, nr. 1261 din 5 februarie 2016, nr. 1311 din 0 februarie 2016, nr. 1314 din 7 februarie 2016, nr. 1319 din 7 februarie 2016, nr. 1362 din 08 februarie 2016, nr. 1411 din 8 februarie 2016, nr. 1279 din 5 februarie 2016, nr.1668 din 13 februarie 2016, nr. 1981 din 19 februarie 2016, nr. 2220 din 23

februarie 2016, nr. 1528 din 10 februarie, nr. 1612 din 12 februarie 2016, nr. 1636 din 12 februarie 2016, nr. 1717 din 15 februarie 2016, nr. 1971 din 19 februarie 2016 și nr. 1838 din 16 februarie 2016, cu anularea declarațiilor vamale menționate, în varianta modificată și menținerea declarațiilor vamale în varianta inițială, precum și obligarea Biroului vamal Chișinău să-i restituie suma încasată suplimentar în mărime de 250123,30 de lei.

Prin încheierea din 4 aprilie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău cauzele civile au fost conexe într-un singur proces.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta a solicitat anularea actelor de inspecție întocmite de către Biroul vamal Chișinău la declarațiile vamale în detaliu nr. 3030 I 20761 din 26 noiembrie 2015, 3030 I 21711 din 9 decembrie 2015, nr.3030 I 21971 din 12 decembrie 2015, nr. 3030 I 21999 din 13 decembrie 2015, nr. 3030 I 23210 din 29 decembrie 2015, nr. 3030 I 23317 din 31 decembrie 2015, nr. 3030 I 286 din 5 ianuarie 2016, nr. 3030 I 69 din 6 ianuarie 2016, nr. 3030 I 342 din 17 ianuarie 2016, nr. 3030 I 672 din 26 ianuarie 2016, nr. 3030 I 1016 din 1 februarie 2016, nr. 3030 I 1261 din 5 februarie 2016, nr. 3030 I 1311 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1314 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1319 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1362 din 8 februarie 2016, nr. 3030 I 1411 din 8 februarie 2016, nr. 3030 I 1279 din 5 februarie 2016, nr. 3030 I 1668 din 13 februarie 2016, nr. 3030 I 1981 din 19 februarie 2016, nr. 3030 I 2220 din 23 februarie 2016, nr. 3030 I 1528 din 10 februarie 2016, nr. 3030 I 1612 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1636 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1717 din 15 februarie 2016, nr. 3030 I 1971 din 19 februarie 2016 și nr. 3030 I 1838 din 16 februarie 2016, cu anularea declarațiilor vamale menționate în varianta modificată și menținerea declarațiilor vamale în varianta inițială și obligarea Biroului vamal Chișinău să-i restituie sumele încasate suplimentar în mărime de 53468,11 lei și 250123,30 de lei.

Prin hotărârea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central acțiunea depusă de SRL „Paviramus” a fost admisă și au fost anulate actele de inspecție întocmite de către Biroul vamal Chișinău în baza declarațiilor vamale nr.3030 I 20761 din 26 noiembrie 2015, nr. 3030 I 21711 din 9 decembrie 2015, nr. 3030 I 21971 din 12 decembrie 2015, nr. 3030 I 21999 din 13 decembrie 2015, nr. 3030 I 23210 din 29 decembrie 2015, nr. 3030 I 23317 din 31 decembrie 2015, nr. 3030 I 286 din 5 ianuarie 2016, nr. 3030 I 69 din 6 ianuarie 2016, nr. 3030 I 342 din 17 ianuarie 2016, nr. 3030 I 672 din 26 ianuarie 2016, nr. 3030 I 1016 din 1 februarie 2016, nr. 3030 I 1261 din 5 februarie 2016, nr. 3030 I 1311 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1314 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1319 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1362 din 8 februarie 2016, nr. 3030 I 1411 din 8 februarie 2016, nr. 3030 I 1279 din 5 februarie 2016, nr. 3030 I 1668 din 13 februarie 2016, nr. 3030 I 1981 din 19 februarie 2016, nr. 3030 I 2220 din 23 februarie 2016, nr. 3030 I 1528 din 10 februarie 2016, nr. 3030 I 1612 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1636 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1717 din 15 februarie 2016, nr. 3030 I 1971 din 19 februarie 2016 și nr. 3030 I 1838 din 16 februarie 2016, cu anularea declarațiilor vamale enunțate în varianta modificată și menținerea în vigoare a variantei inițiale și a fost încasată din contul Biroului vamal Centru în beneficiul SRL „Paviramus” suma percepută nefondat în baza actelor de inspecție contestate în mărime de 303591,41 de lei.

Prin decizia din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Biroul vamal Centru și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 3 aprilie 2018 Biroul vamal Centru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate normele de drept material, și anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost interpretată în mod eronat legea, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în fond și au fost apreciate arbitrar probele.

A menționat că biroul vamal a acționat în strictă conformitate cu prevederile legislației și ale ordinului Serviciului Vamal nr. 111-0 din 07 februarie 2013 referitor la aprobarea Instrucțiunii cu privire la procedura verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate și ale Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002.

A susținut că, la verificarea valorii în vamă a mărfii importate de către SRL „Paviramus” în perioada 26 noiembrie 2015 – 16 februarie 2016, s-a constatat o diminuare a valorii în vamă anunțată de către declarant, fapt notat în actele de inspecție.

A relevat că, conform prevederilor art. 10 al Legii cu privire la tariful vamal, declarantul determină valoarea în vamă a mărfurilor introduse, iar conform pct.17 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, declarantul completează de sine stătător toate rubricile declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor. Prin urmare, în procesul declarării, obligațiunea de a confirma corectitudinea determinării valorii în vamă i se atribuie declarantului.

A afirmat că, deși intimatul nu a fost de acord cu actele de inspecție, a acceptat valoarea în vamă stabilită de organul vamal și a achitat diferența de plăți, iar la solicitarea de a prezenta acte suplimentare, acesta a indicat în fișele-borderou că nu poate să le prezinte.

A declarat că, intimatul nu a prezentat toate actele necesare confirmării valorii în vamă anunțate, iar datele prezentate au fost insuficiente, respectiv, autoritatea vamală a determinat valoarea în vamă de sine stătător prin aplicarea metodei de rezervă.

A relatat că, totodată, pentru a asigura aplicarea consecutivității metodelor de evaluare cu privire la marfa identică, similară sau cu cea de evaluat, cu privire la costul unitar sau cea cu privire la valoarea calculată a mărfii de evaluat, declarantului i s-au înmănat fișele-act din 26 noiembrie 2015 – 16 februarie 2016, însă informația solicitată nu a fost prezentată organului vamal, până la data limită acordată.

A mai relatat că, actele prezentate la momentul vămii mărfurilor nu corespundeau cerințelor și, anume, lista de prețuri avea un conținut succint, deși urma să cuprindă o informație generală, fără indicarea concretă a agentului

economic (cumpărătorul), data eliberării price-liste, valabilitatea acestuia, cu indicarea țării de destinație (regiunea) a mărfurilor, conform condițiilor comerciale internaționale, existența obligatorie a notelor cu indicarea cantității, modului de transportare și condițiilor de achitare, iar corespondența comercială purtată cu vânzătorul în vederea încheierii și derulării contractului nu a fost anexată la declarația vamală.

În ceea ce privesc cheltuielile de transport, a indicat că, conform unor declarații vamale, marfa a fost importată la condițiile de livrare CPT (vânzătorul plătește pentru transportul mărfii la destinația convenită), însă mijlocul de transport, cu care a fost transportată marfa, este înmatriculat în Republica Moldova, fapt care creează dubii privind veridicitatea celor indicate. Astfel, pentru stabilirea achitării cheltuielilor de transport de către exportator/vânzător, inspectorul vamal a solicitat informația cu privire la achitarea acestora.

A susținut că, în contract și/sau în anexele la el este necesar să se indice și datele despre natura tranzacției, condițiile de livrare a mărfurilor, nomenclatorul sortimental al mărfurilor, volumul (cantitatea) mărfurilor importate, prețul pentru o unitate de marfă (în valuta contractului), valoarea totală a contractului, etc., însă în contract nu este indicat prețul pentru o unitate de marfă, ceea ce contravine prevederilor pct. 15 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002.

A menționat că, la momentul perfectării declarației vamale, inspectorul vamal consultă sursele oficiale ale agenților economici ai țării, din care sunt procurate mărfurile, cu analiza prețurilor oferite, respectiv, solicitarea actelor enunțate sunt necesare pentru a stabili transparența tranzacțiilor economice import/export.

A notat că, instanța de apel, la adoptarea deciziei, a reținut doar opinia intimată precum că, au fost prezentate toate informațiile și actele necesare confirmării valorii în vamă a mărfurilor importate, ignorând probele și argumentele invocate de către Biroul vamal Centru.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 11 iulie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, SRL „Paviramus”, în baza declarațiilor vamale nr. 3030 I 20761 din 26 noiembrie 2015, nr. 3030 I 21711 din 9 decembrie 2015, nr. 3030 I 21971 din 12 decembrie 2015, nr. 3030 I 21999 din 13 decembrie 2015, nr. 3030 I 23210 din 29 decembrie 2015, nr. 3030 I 23317 din 31 decembrie 2015, nr. 3030 I 286 din 5 ianuarie 2016, nr. 3030 I 69 din 6 ianuarie

2016, nr. 3030 I 342 din 17 ianuarie 2016, nr. 3030 I 672 din 26 ianuarie 2016, nr.3030 I 1016 din 1 februarie 2016, nr. 3030 I 1261 din 5 februarie 2016, nr. 3030 I 1311 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1314 din 07 februarie 2016, nr.3030 I 1319 din 7 februarie 2016, nr. 3030 I 1362 din 8 februarie 2016, nr.3030 I 1411 din 8 februarie 2016, nr. 3030 I 1279 din 5 februarie 2016, nr.3030 I 1668 din 13 februarie 2016, nr. 3030 I 1981 din 19 februarie 2016, nr.3030 I 2220 din 23 februarie 2016, nr. 3030 I 1528 din 10 februarie 2016, nr.3030 I 1612 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1636 din 12 februarie 2016, nr.3030 I 1717 din 15 februarie 2016, nr. 3030 I 1971 din 19 februarie 2016 și nr.3030 I 1838 din 16 februarie 2016, a importat marfă – produse de horticultură.

Anexând la declarațiile vamale menționate contractele de vânzare-cumpărare, scrisorile de trăsură internațională prevăzute de Convenție, facturile comerciale (Invoice), permisele de import (tranzit), certificatele fitosanitare, certificatele de origine a mărfii, certificatele de conformitate, declarațiile vamale primare, declarațiile vamale ale țărilor de export, declarațiile de export (tranzit), pașapoartele tehnice ale mijloacelor de transport, permisul conducătorilor, scrisorile agenților economici (corespondența), dispozițiile de plată, declarațiile ecologice, calculația cheltuielilor de transport, carnetele TIR prevăzute de Convenție, declarantul a determinat valoarea în vamă a mărfii conform metodei 1, adică în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Ulterior, în rezultatul verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii, recurentul Biroul vamal Chișinău a stabilit că, SRL „Paviramus” a aplicat incorect metoda nr. 1 de determinare a valorii în vamă a mărfii, drept rezultat a întocmit actele de inspecție, prin care a majorat valoarea în vamă a mărfii, fiind obligată SRL „Paviramus” să achite suplimentar suma de 303591,41 de lei.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Paviramus” a solicitat anularea actelor de inspecție întocmite de către Biroul vamal Chișinău la declarațiile vamale în detaliu nr. 3030 I 20761 din 26 noiembrie 2015, 3030 I 21711 din 09 decembrie 2015, nr.3030 I 21971 din 12 decembrie 2015, nr. 3030 I 21999 din 13 decembrie 2015, nr. 3030 I 23210 din 29 decembrie 2015, nr. 3030 I 23317 din 31 decembrie 2015, nr. 3030 I 286 din 05 ianuarie 2016, nr. 3030 I 69 din 06 ianuarie 2016, nr. 3030 I 342 din 17 ianuarie 2016; nr. 3030 I 672 din 26 ianuarie 2016, nr. 3030 I 1016 din 01 februarie 2016, nr. 3030 I 1261 din 05 februarie 2016, nr. 3030 I 1311 din 07 februarie 2016, nr. 3030 I 1314 din 07 februarie 2016, nr. 3030 I 1319 din 07 februarie 2016, nr. 3030 I 1362 din 08 februarie 2016, nr. 3030 I 1411 din 08 februarie 2016, nr. 3030 I 1279 din 05 februarie 2016, nr. 3030 I 1668 din 13 februarie 2016, nr. 3030 I 1981 din 19 februarie 2016, nr. 3030 I 2220 din 23 februarie 2016, nr. 3030 I 1528 din 10 februarie 2016, nr. 3030 I 1612 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1636 din 12 februarie 2016, nr. 3030 I 1717 din 15 februarie 2016, nr. 3030 I 1971 din 19 februarie 2016 și nr. 3030 I 1838 din 16 februarie 2016, cu anularea declarațiilor vamale menționate în varianta modificată și menținerea declarațiilor vamale în varianta inițială și obligarea Biroului vamal Chișinău să-i restituie sumele încasate suplimentar în mărime de 53468,11 lei și 250123,30 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Biroul vamal Centru, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Astfel, conform art. 179 alin. (1) din Codul vamal, declarația vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii.

Conform pct. 13 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002, pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul este obligat să prezinte organului vamal, în corespundere cu cerințele stabilite la alin.(1) art.7 din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, următoarele acte: a) contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el (în cazul în care acestea au fost încheiate); b) factura (invoice) sau în cazul tranzacțiilor condițional valorice– proforma factura (proforma invoice); c) documentele bancare de plată sau alte documente de plată în cazul achitării prealabile; d) documentele de transport care au însoțit marfa: CMR (scrisoarea de trăsură internațională), Carnetul TIR, Declarația de tranzit (T1), Air bill (fraht), bill of lading (conosament maritim), Scrisoarea de trăsură pentru transportul internațional de mărfuri pe cale ferată; e) contractul (comanda) de acordare a serviciilor de transportare sau factura de expediție în cazul în care se impun potrivit condițiilor de livrare; f) polița sau contractul de asigurare a mărfurilor, în cazul în care acestea au fost asigurate fie potrivit condițiilor de livrare, fie asigurate la inițiativa declarantului.

Conform pct. 14 din Regulamentul enunțat, în cazul în care organul vamal constată divergențe probate între datele conținute în actele menționate la pct.13 din prezentul Regulament sau Sistemul informațional integrat vamal, identifică riscul de subevaluare prin compararea valorii în vamă a mărfii de evaluat cu valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare, potrivit alin.(2) art.7 din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, organul vamal solicită în scris declarantului prezentarea necumulativă și doar a celor acte aferente tranzacției de import a mărfurilor respective care pot justifica valoarea în vamă anunțată, după cum urmează: a) orice acord posibil între vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor; b) contractele cu terțe persoane referitoare la tranzacțiile indirecte; c) corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, în cazul în care aceasta a fost purtată; d) facturile pentru decontări către persoane terțe în beneficiul vânzătorului, dacă acestea rezultă din contractele încheiate sau alte acte; e) documentele contabile ale cumpărătorului, cum ar fi transferurile de fonduri către exportator sau vânzător sau pentru a obține informații privind comisioanele, profitul sau cheltuielile generale prin aplicarea metodei deductive și a valorii calculate (altele decât cele prevăzute la pct.13 al prezentului Regulament); f) documentele privind dreptul de proprietate asupra societăților comerciale implicate în tranzacție, pentru a exclude o posibilă relație de interdependență dintre vânzător și cumpărător în sensul art.11 alin.(6) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal; g)

contractul în baza căruia dreptul de proprietate intelectuală este cesionat; h) copia autentificată de pe declarația de export; i) documentul de plată pentru cheltuielile de transportare; j) cataloagele, ofertele de preț (listele de prețuri) ale firmelor producătoare /vânzătorului; k) certificatul de origine, certificatul de calitate eliberat de producător; l) lista de încărcare.

Din materialele dosarului rezultă că, verificând corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii, organul vamal a ajuns la concluzia că, actele prezentate de către SRL „Paviramus” nu sunt suficiente pentru confirmarea valorii în vamă a mărfii anunțate.

Ca urmare, au fost întocmite fișele-acte, prin care a fost solicitată prezentarea actelor suplimentare în vederea confirmării valorii în vamă a mărfii anunțate, care, însă, nu au fost prezentate.

În acest context, urmează a fi menționate prevederile art. 7 alin. (2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, care indică că, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.

Astfel fiind, instanța de recurs apreciază critic constatarea instanțelor de judecată cu privire la faptul că, organul vamal neîntemeiat a întocmit actele de inspecție, prin care a fost recalculată și majorată valoarea în vamă a mărfurilor, fiind cert că, organul vamal a solicitat intimatului prezentarea următoarelor acte: orice acord posibil între vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă a mărfurilor în original, corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, în cazul în care aceasta a fost purtată, copiile autentificate de pe declarațiile de export, certificatele de calitate eliberate de producător, documentele de plată pentru cheltuielile de transport, ofertele de preț (listele de prețuri) ale firmelor producătoare/vânzătorului, actele de verificare, însă SRL „Paviramus” nu a prezentat toate actele solicitate suplimentar de organul vamal.

Or, neonorarea obligațiilor stabilite de legislație, îndreptățește organul vamal de a efectua o reevaluare a mărfurilor importate în felul și modul stabilit de legislație.

Art. 8 alin. (3) din Legea cu privire la tariful vamal prevede că, în cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Metodele de determinare a valorii în vamă a mărfii sunt stipulate la art. 10 din Legea enunțată, care prevede că, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: a) în baza valorii tranzacției cu marfă respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit; b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică; c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară; d) în baza costului unitar al mărfii; e) în baza valorii calculate a mărfii; f) prin metoda de rezervă.

Conform art. 17 alin. (1) din Legea enunțată, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată de către declarant prin aplicarea consecutivă a metodelor specificate la articolele 11, 12, 13, 15 și 16 sau autoritatea vamală consideră cu temei că aceste metode nu pot fi utilizate, valoarea în vamă a mărfii se determină prin metoda de rezervă, în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Ținând cont de prevederile legale enunțate, precum și de faptul că, SRL „Paviramus” nu a prezentat toate documentele necesare pentru stabilirea corectă a valorii în vamă a mărfii importate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, Biroul vamal Chișinău just a aplicat metoda de rezervă pentru determinarea valorii în vamă a mărfii.

În această ordine de idei se constată atât netemeinicia acțiunii înaintate de către SRL „Paviramus”, cât și ilegalitatea hotărârilor judecătorești.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a pronunța o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de Societatea cu răspundere limitată „Paviramus” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative și restituirea sumelor achitate suplimentar de respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Biroul vamal Centru.

Se casează integral decizia din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Paviramus” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative și restituirea sumelor achitate suplimentar și se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de Societatea cu răspundere limitată „Paviramus” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative și restituirea sumelor achitate suplimentar.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas

Luiza Gafton

Mariana Pitic